

Aksaray'da her kıtadan hayat mücadelesi

Tarihi semtin arka sokakları akşama doğru Türkçe duymak zorlaşıyor. Fransızca konuşan Senegalli işportacılar, para kazanma derdinde ama Türkiye'de olmaktan da memnunlar... Namusuyla çalışan Gürcüler ise, uyuşturucu, fuhuş ve suçla karışan hemşehrilerinden utandıklarını dile getiriyor. Yenikapı tarafında Suriyeliler ayrı bir mahalle kurmuş...

İstanbul akşama hazırlanırken Aksaray sokaklarında bambaşka bir dünya ortaya çıkıyor. Dünyanın her köşesinden bir sebeple Aksaray'a sürüklenmiş insanların konuştuğu binbir çeşit dilin tınısı kulaklarımıza geliyor. Bir köşede Senegal'den gelenler aralarında Fransızca konuşurken, iki adım ötede Rusya'dan gelmiş bir anne kız aralarında hangi dükkana gireceklerini tartışıyorlar, tam o sırada kafamızı sol tarafa çevirdiğimizde 3 çocuğu ile dilenen Suriyeli bir kadınla göz göze geliyoruz ki o sırada aramızdan hiç bilmediğimiz, anlamadığımız bir dilde konuşan 3 kadın geçiyor. Bazı sokaklar tekin değil, girdiğiniz an korkuyla ürperiyorsunuz, bir alt sokağa girdiğinizde toptan satış yapan ışıltılı mağazalar arasında korkunuzu unutuyorsunuz.

'Türkiye güzel ve rahat'

Akşam üzeri bir kaç saat sokaklarda dolaşık yabancılar ve esnafı konuştuğumuzda bunca karmaşanın kendi içerisinde bir düzeni olduğunu öğreniyoruz. Köşebaşlarında, kaldırım kenarlarında, bir bezin üzerine serdiği kemerleri, kimi ufakık bir tezgahta her markanın sahte parfümlerini, sahte saatlerini satan siyahiler Senegalli... Çoğu 2 seneyi aşkın süredir Türkiye'de yaşıyor. Tek dertleri para kazanıp, arkalarında bıraktıkları ailelerinin geçimlerini sağlamak. Hiçbirinin Avrupa'ya gitmek gibi bir hayali yok. "Türkiye güzel, rahat" diyorlar. Hayalleri ise "yeteri kadar" para kazandıktan sonra ülkelerine dönmek fakat hiçbiri bunun ne zaman olacağını kestiremiyor. İfra da onlardan biri...

Tek dertleri polis

İfra'nın yolu ilk defa 9 sene önce Aksaray'a düşüyor. Buraya daha önce gelen arkadaşlarının tavsiyesi ile gelmiş ve seyyar satıcılığa başlıyor. Arkasında bıraktığı anne-babasının ve ülkesinin özlemi ile yeteri kadar para kazandığını düşünerek ülkesine dönen İfra, kısa bir süre önce yeniden Aksaray'ın yolunu tutuyor. "Senegal'e gittim ama iş yok orada, mecburen yine buraya geldim. Burada da çok para yok ama oradan daha fazla kazanıyorum. Anneme, babama para gönderebiliyorum" diyor İfra, İstanbul manzara fotoğrafları satarak günde 20-30 TL kazanıyor. Aksaray esnafı ile dostluk kuracak kadar Türkçesini geliştiren İfra'nın Türkiye'de hiçbir şikayeti yok. Senegal'den gelen ve parfüm satan Musa da günde 40 TL civarı kazandığını anlatıyor. 2 senedir Türkiye'de yaşayan Musa da hayallerinde Aksaray'dan ötesi yok. Tek derdi, İfra gibi arkasında bıraktığı ailesine para göndermek ve de polise yakalanmamak...

'Her milletin iyisi kötüsü var'

Gürcü Leqso Tlashadze de terminalde bir otobüs firmasında 7 yıldır çalışıyor. Tlashadze'nin bir günü Türkiye'de bir günü yolda, bir günü de Gürcistan'da eşi ve çocuklarının yanında geçiyor. "Ben burada çalışma iznim ile resmi yollarla çalışarak, alın terimle para kazanıyorum. Başkalarının ne yaptığı beni ilgilendirmez" diyor Tlashadze, daha önce Almanya'da asfaltlama işlerinde çalıştığını anlatıyor. Fakat Türkiye'de ailesine daha yakın olduğu için daha mutlu olduğunu belirten Tlashadze'ye Aksaraylıların Gürcülerden şikayetlerini sorduğumuzda ise, "Her milletin iyisi kötüsü vardır. Elbet Gürcülerin de bu işleri yapanları vardır ama insanlar bizi onlarla karıştırmıyor, kimin ne yaptığını biliyorlar. O yüzden hiçbir rahatsızlık yaşamıyoruz. Çalıştığı firmanın sahibi de bir Gürcü... Fotoğrafının çekilmesini ve adının yazılmasını istemeyen firma sahibi de aynı fikirde, "Burada her türlü işi yapan Gürcü var ama insanlar onlar yüzünden bize önyargıyla yaklaşmıyorlar, biz de burada temiz işler yaparak para kazanıp, ailelerimizi geçindiriyoruz" diyor.

'Bizimkisi hayat değil'

Kuzeydođu űlkelerinden gelenleri taşıyan Emniyet Otobüs Terminali ve civarında ise ağırlıklı olarak Gürcüler var. Kimi çalışma izni alıp 'resmi' işlerde, kimi ise kaçak yollardan çalışarak para kazanıp ailelerini geçindirmek istiyor. Her ne kadar Aksaray'ın yerlileri en çok onlardan şikâyetçi olsalar da onların tek derdi yaşam mücadelesi... Arev Petrosyan da onlardan biri... Petrosyan, Gürcistan'dan 8 sene önce Türkiye'ye geliyor. Emniyet Otobüs Terminali'ne gelen Petrosyan'ın şimdi neredeyse tüm hayatı burada geçiyor. Terminalde çalışan bir güvenlik görevlisi ile nişanlanan Petrosyan, temizlik işlerine bakıyor, kimi zaman da evlere temizliğe gidiyor. Ayrıca Türkiye'ye gelip yapacak işi, kalacak yeri olmayanlara da yardım ediyor. O yüzden Gürcülerin tüm hikayeleri onda gizli... "Türkiye sağolsun kapıyı açıp bize izin veriyor da burada çalışabiliyoruz" diyen Petrosyan hem kendi hem de buradaki Gürcülerin hikayesini şöyle anlatıyor:

"Ben Tiflis'te Rus dili öğretmeniydim. 20 sene önce eşimi kaybettim. Rusya ile savaştan sonra űlke toparlanamadı. Ođlum geldi buraya çalışmaya, sonra da ben... Fakat oğlumun vizesini uzatamadık, kaçak olarak bir süre kaldıktan sonra sınırđışı edildi. Artık buraya gelemiyordum. Buraya günde 20 Gürcü gelir. Ben zor durumda olanlara yardımcı olmaya çalışırım. Namusuyla çalışan ekmeğ parası peşinde olan çok Gürcü var. Fakat memlekette yapmadıklarını gelip de burada yapanlar da var. Uyuřturucu, fuhuş gibi... Utanıyoruz onlardan. Biz zannederdik ki oradayken Türkiye'de erkekler sapık, afedersiniz pantolonlarını indirmiş bekliliyorlar. Hiç öyle bir şey yok. Sen iyiyse, insanlar da iyi burada... Açıyorum televizyonu 'Taksiciyi darp eden Gürcü çıktı' diyor mesela, çok utanıyorum. Ama Türkiye'de işverenler de bazen haksız davranıyor, çalışana parasını vermeyebiliyorlar. Bizimki burada hayat değil." Petrosyan, sonra gözyaşlarına hakim olamıyor; "Bizim orada durum çok kötü. Hiç iş yok. İş olsa çoluğu çocuğu bırakır gelir miydik? 5 yaşında torunum var, hiç tanışamadım daha..."

Türkçe'den çok Arapça duyuluyor

Yenikapı tarafından Aksaray metro istasyonunun olduğu tarafa geçiyoruz. Burada bambaşka bir hayat var. Sokaklarda kimi zaman Türkçe duymak zorlaşıyor. Yođun bir Suriyeli nüfusunun yaşadığı bu tarafın sakinleri Yenikapı tarafına daha çok dilenmek için gidiyorlar. Durumu iyi olanlar ise burada kendine bir düzen kuruyor. Bunlardan biri de Halil Bindıkji... Suriye'de řam'da yaşarken savaşla birlikte geçim sıkıntısına düşen Bindıkji, anne ve babasını arkasında bırakarak iş kurmak için 1,5 yıl önce Türkiye'ye geliyor. Bindıkji burada başka Suriyeliler ile bir dönerci dükkanı açıyor. Suriye usulü döner dürüm satan Bindıkji, "İşler çok iyi, burada olmaktan çok memnunuz. Zaten müşterilerimizin birçoğu Suriyeli ya da farklı űlkelerden gelen Araplar. O yüzden dilde de müşteri bulmakta da sıkıntı yaşamıyoruz" diyor. Dilenen Suriyeliler ise maalesef Bindıkji kadar burada olmaktan memnun değiller. Biri henüz kucağında, 3 küçük çocuğu ile dilenen Suriyeli bir kadın sadece, "Para yok" diyecek kadar Türkçesi ile kışın soğuğunda önünden geçen her milletten insandan para istiyor.

'Makedonyalıyım' diyen Adanalı dilenci

Bir de tüm bu durumdan yararlanmaya çalışan Türkler var. Bir köşebaşında şık giyimi ile durmuş, hiçbir şey demeden elini ileri doğru uzatarak dilenen bir kadın görüyoruz. Hali tavrı dikkatimizi çeken kadının yanına yanaşarak Türkçe bilip bilmediğini soruyoruz. Kadın, "Evet" deyince nereli olduğunu

soruyoruz. "Makedonya" cevabına şaşırırken tam o sırada yandaki ATM'den para çeken adam, "Aman abla, inanmayın buna. Ben tanıyorum bunu, Adanalı bu. İnsanları kandırıp, dileniyor burada; bazen de Suriyeli olduğunu söylüyor" diyor. Hiçbir itirazda bulunmayan kadının bir anda yüzü düşerken, biz de Aksaray sokaklarında dünyanın dört bir köşesinden gelenlerin arasında kayboluyoruz.

'Gazeteciyiz' deyince kaçıyorlar

O sırada sokağın köşesinde duran iki kadının yanına yaklaşıyoruz. Türkçe bilmediklerini söyleyen kadınlar Gürcistan'dan geldiklerini söylüyorlar. 2 gündür burada olduklarını belirten kadınlarla İngilizce konuşurken birden yanımıza üçüncü bir kadın geliyor. Kırık Türkçesi ile önce kim olduğumuzu soran kadın, gazeteci olduğumuzu öğrendiğinde, "Ben Kadıköy'de oturuyorum, onlar da beni ziyarete geldiler" diyerek kadınları yanımızdan uzaklaştırıyor.

Gazeteci olduğumuzu öğrendiğinde tek kaçanlar onlar değil.

Kazakistan'dan gelmiş çok sayıda kadın da konuşma talebimizi, "Türkçe bilmiyoruz" diyerek geri çeviriyor. Hatta başta Türkçe selam vererek hal-hatır sorduğumuz bir kadın, gazeteci olduğumuzu söyleyince birden anlamadığımız bir dilde konuşup, "Bak Türkçe bilmiyorum" diyerek yanımızdan uzaklaşıyor.

Aksaray'ın Laleli'ye yakın sokaklarında ise alışveriş telaşı var. Doğu Avrupa ülkelerinden gelen çoğu kadın birçok müşteri mağaza mağaza gezerek bavul ticareti için mal arıyor. Estonya'dan gelen Veronika da onlardan biri...

Cebinde bir de harita taşıyan Veronika, "Estonya'da arkadaşlarım alışveriş için Aksaray'a gelmemizi tavsiye ettiler. İlk defa İstanbul'a geldim" diyerek burada ne yaptığını anlatmaya başlıyor ve ekliyor:

"Fakat bir daha gelmeyi düşünmüyorum. Çünkü burası çok pahalı.

Ukrayna'da 10 Euro'ya aldığım tişörtler, burada 20 Euro. Ben nasıl bunları üzerine kar koyarak ülkemde satabilirim ki? Bundan sonra bir daha gelmeyi düşünmüyorum, Ukrayna'ya gider oradan alırım."

[[HD_2009965]]